

SEANCE PLENIERE
LUNDI 13 JUILLET 1992

PLENAIRE VERGADERING
MAANDAG 13 JULI 1992

APRES-MIDI

NAMIDDAG

PRESIDENCE
DE
M. NOTHOMB

VOORZITTER :

De heer NOTHOMB

MM. Y. Harmegnies et Breyne, secrétaires,
prennent place au Bureau

De heren Y. Harmegnies en Breyne nemen
als secretarissen plaats aan het Bureau

La séance est ouverte à 15.05 heures.

De vergadering wordt geopend om 15.05 uur.

EXCUSES

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Les membres / de leden

Anciaux, Bertouille, Verwilghen,
Janssens, Van Grembergen, Van
Vaerenbergh, wegens ambtsplicht /
pour obligation de mandat ;

Dupré, pour des raisons de santé /
wegens gezondheidsredenen ;

Denys, Standaert, à l'étranger /
buitenlands ;

Decorte, empêché /verhinderd.

Ministres — Membres de la Cham-
bre des Représentants : / Ministers
— Leden van de Kamer van Volks-
vertegenwoordigers :

De heer Claes, vice-eerste minister
en minister van Buitenlandse Zaken
— met zending buitenlandse / vice-
premier ministre et ministre des Af-
faires étrangères — en mission à
l'étranger.

DECES D'UN ANCIEN MEMBRE DE LA CHAMBRE DES REPRESENTANTS

OVERLIJDEN VAN EEN GEWEZEN LID VAN DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

Le **président** : La Chambre a appris
avec regret le décès de M. Maurice
Petit, député de l'arrondissement de
Verviers de 1971 à 1974.

De Kamer heeft met leedwezen het
overlijden vernomen van de heer
Maurice Petit, volksvertegenwoordiger
voor het arrondissement Ver-
viers van 1971 tot 1974.

En votre nom, j'ai adressé à sa famille
nos vives condoléances.

In uw aller naam heb ik aan zijn
familie ons diepgevoeld medeleven
betuigd.

COMMISSIONS

COMMISSIES

*(application de l'article 11.6 du
Règlement)*

*(toepassing van artikel 11.6 van het
Reglement)*

Nominations faites par la Chambre

Benoemingen door de Kamer gedaan

Modifications proposées par le groupe
PRL :

Wijzigingen voorgesteld door de
PRL-fractie :

*Commission des Affaires sociales
Commissie voor de Sociale Zaken*

*Membres effectifs
Vaste leden*

Remplacer M. Pivin par M. Draps.
De heer Pivin vervangen door de
heer Draps.

*Membres suppléants
Plaatsvervangers*

Remplacer M. Michel par M. de
Clippele.

De heer Michel vervangen door de
heer de Clippele.

*Commission de la Défense nationale
Commissie voor de Landsverdediging*

*Membres suppléants
Plaatsvervangers*

Remplacer M. Simonet par M.
Draps.

De heer Simonet vervangen door de
heer Draps.

*Commission des Finances
Commissie voor de Financien*

*Membres suppléants
Plaatsvervangers*

Remplacer M. Simonet par M. Ber-
trand.

voorzitter

De heer Simonet vervangen door de heer Bertrand.

Commission de l'Infrastructure
Commissie voor de Infrastructuur

Membres suppléants
Plaatsvervangers

Remplacer M. Michel par M. Draps.
De heer Michel vervangen door de heer Draps.

Commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique

Commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt

Membres effectifs
Vaste leden

Remplacer M. Severin par M. Pivin.
De heer Severin vervangen door de heer Pivin.

Membres suppléants
Plaatsvervangers

Remplacer M. Nols par M. Simonet et Mme Stengers par M. Severin.
De heer Nols vervangen door de heer Simonet en mevrouw Stengers door de heer Severin.

Commission de la Justice
Commissie voor de Justitie

Membres suppléants
Plaatsvervangers

Remplacer M. Gol par M. Simonet.
De heer Gol vervangen door de heer Simonet.

Commission des Pétitions
Commissie voor de Verzoekschriften

Membres suppléants
Plaatsvervangers

Remplacer M. Nols par M. Pivin.
De heer Nols vervangen door de heer Pivin.

Commission chargée des problèmes de droit commercial et économique
Commissie belast met de problemen inzake handels- en economisch recht

Membres suppléants
Plaatsvervangers

Remplacer Mme Delruelle par M. Simonet.

Mevrouw Delruelle vervangen door de heer Simonet.

RAPPORTS

VERSLAGEN

Rapports déposés au nom d'une commission de la Chambre

Verslagen ingediend namens een commissie van de Kamer

Le **président** : Les rapports suivants ont été déposés :

Volgende verslagen werden ingediend :

au nom de la commission des Relations extérieures

namens de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

— par MM. Van der Maelen, Van Dienderen, Mme Lizin et MM. De Decker et Van Peel, sur le projet de loi portant approbation du Traité sur l'Union européenne, de 17 Protocoles et de l'Acte final avec 33 Déclarations, faits à Maastricht le 7 février 1992, n° 482/3.

— door de heren Van der Maelen, Van Dienderen, mevrouw Lizin en de heren De Decker en Van Peel, over het wetsontwerp houdende goedkeuring van het Verdrag over de Europese Unie, van 17 Protocolen en van de Slotakte met 33 Verklaringen, opgemaakt te Maastricht op 7 februari 1992, nr. 482/3.

au nom de la commission des Naturalisations

namens de commissie voor de Naturalisaties

— par M. Eerdekens, sur des demandes de naturalisations, n° 582/1.

— door de heer Eerdekens, over naturalisatieaanvragen, nr. 582/1.

au nom des commissions réunies de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education et des Institutions scientifiques et culturelles nationales et de l'Agriculture et des Classes moyennes

namens de verenigde commissies

voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs en de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen en voor de Landbouw en de Middenstand

— par M. Schellens, sur la proposition de loi (M. Tomas) tendant à réglementer et à contrôler l'ouverture et les activités des entreprises de courtage matrimonial, n° 81/6.

— door de heer Schellens, over het wetsvoorstel (de heer Tomas) ertoe strekkende de opening en de exploitatie van huwelijksbureaus te regelen en te controleren, nr. 81/6.

au nom de la commission chargée des problèmes de droit commercial et économique

namens de commissie belast met de problemen inzake handels- en economisch recht

— par M. Desmet, sur le projet de loi relatif à la publicité trompeuse en ce qui concerne les professions libérales, n° 564/3.

— door de heer Desmet, over het wetsontwerp betreffende de misleidende reclame inzake de vrije beroepen, nr. 564/3.

SENAT

SENAAT

Projets de loi adoptés

Aangenomen wetsontwerpen

Le **président** : Par messages du 8 juillet 1992, le Sénat fait connaître qu'il a adopté en séance de cette date les projets de loi suivants :

Bij brieven van 8 juli 1992 meldt de Senaat dat hij in vergadering van die datum de volgende wetsontwerpen heeft aangenomen :

— projet de loi visant à garantir l'octroi d'allocations familiales aux apprentis jusqu'à l'âge de 25 ans.

— wetsontwerp waarbij de toekenning van kinderbijslag aan leerjongens en leermeisjes tot de leeftijd van 25 jaar wordt gewaarborgd.

— projet de loi modifiant la loi du 19 juillet 1983 sur l'apprentissage de

président

professions exercées par des travailleurs salariés.

— wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 19 juli 1983 op het leerlingwezen voor beroepen uitgeoefend door werknemers in loondienst.

*Pour information.
Ter kennisgeving.*

Projet de loi amendé et décision de renvoi en commission

Gewijzigd wetsontwerp en beslissing tot verzending naar de commissie

Par message du 8 juillet 1992, le Sénat transmet, tel qu'il l'a amendé en séance de cette date, le projet de loi modifiant la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987, n° 586/1. Bij brief van 8 juli 1992 zendt de Senaat over, zoals hij in vergadering van die datum heeft geamendeerd, het wetsontwerp tot wijziging van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, nr. 586/1.

Ce projet est renvoyé à la commission de la Santé publique et de l'Environnement.

Dit ontwerp wordt verzonden naar de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu.

INTERPELLATIONS

INTERPELLATIES

Demandes

Verzoeken

Le **président** : Le Bureau a été saisi d'une série de demandes d'interpellation dont les libellés sont repris en annexe.

Het Bureau heeft een reeks interpellatieverzoeken ontvangen waarvan de inhoud in bijlage wordt opgenomen.

Voir annexe, p. 1.490
Zie bijlage, p. 1.490

COMMUNICATIONS

MEDEDELINGEN

Cour des Comptes

Rekenhof

Rapports de la Cour des Comptes reflétant les constatations relatives au contrôle de gestion de programmes de budgets

Verslagen van het Rekenhof die de bevindingen weergeven met betrekking tot de beheerscontrole op programma's van begrotingen

De **voorzitter** : Par lettres du 9 juillet 1992, la Cour des comptes transmet : Bij brieven van 9 juli 1992 zendt het Rekenhof over :

— cinq exemplaires du rapport reflétant les constatations relatives au contrôle de gestion auquel ont été soumis les programmes 52/0 — Subsistance et 52/1 — Actions en faveur de la promotion sociale, morale et intellectuelle des travailleurs, du budget du ministère de l'Emploi et du Travail ;

— vijf exemplaren van het rapport dat de bevindingen weergeeft met betrekking tot de beheerscontrole op de programma's 52/0 — Bestaansmiddelen en 52/1 — Acties ten gunste van de sociale, morele en intellectuele promotie van de werknemers, opgenomen in de begroting van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid ;

Renvoi à la commission des Finances et à la commission des Affaires sociales.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en naar de commissie voor de Sociale Zaken.

— cinq exemplaires du rapport reflétant les constatations relatives au contrôle de gestion auquel a été soumis le programme 57/1 — Surveillance de l'environnement (eau, air, bruit, odeur), du budget du ministère de la Santé publique et de l'Environnement.

— vijf exemplaren van het rapport dat de bevindingen weergeeft met betrekking tot de beheerscontrole op het programma 57/1 — Toezicht

op het leefmilieu (water, lucht, geluid, geur), van de begroting van het ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu.

Renvoi à la commission des Finances et à la commission de la Santé publique et de l'Environnement.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en naar de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu.

Ces rapports ont été établis à la suite de la motion motivée de règlement provisoire du budget 1990, votée le 8 juillet 1991, par laquelle la Chambre des représentants a, notamment, marqué son accord sur l'exercice, par la Cour des comptes, d'un contrôle de gestion.

Deze rapporten werden opgesteld naar aanleiding van de met redenen omklede motie d.d. 8 juli 1991 tot voorlopige regeling van de begroting 1990 waarbij de Kamer van volksvertegenwoordigers, onder meer, heeft ingestemd met de uitoefening van een beheerscontrole door het Rekenhof.

Imputations budgétaires

Budgettaire aanrekeningen

Par lettre du 8 juillet 1992, la Cour des comptes transmet le relevé des imputations budgétaires réalisées au cours du mois de juin sur le budget des dotations pour l'année 1992.

Bij brief van 8 juli 1992 zendt het Rekenhof de lijst van de budgettaire aanrekeningen die in de loop van de maand juni op de begroting der dotaties zijn uitgevoerd voor het jaar 1992.

Dépôt au greffe.

Indiening ter griffie.

Rapport de gestion Belgacom 1991

Beheersverslag Belgacom 1991

Par lettre du 8 juillet 1992, le Directeur général du Département Relations Publiques et Service Commercial de Belgacom transmet le rapport de gestion 1991 de la Régie des Télégraphes et Téléphones.

voorzitter

Bij brief van 8 juli 1992 zendt de Directeur-generaal van het Departement Public Relations en Commerciale Dienst van Belgacom het beheersverslag 1991 van de Regie van Telegrafie en Telefonie over.

*Dépôt au greffe.
Indiening ter griffie.*

PROPOSITIONS

VOORSTELLEN

Autorisation d'impression

Toelating tot drukken

Le **président** : La Chambre a autorisé l'impression d'une série de propositions dont la liste figure en annexe.

De Kamer heeft de toelating tot drukken verleend voor een reeks voorstellen waarvan de lijst in bijlage verschijnt.

PROJET DE LOI

WETSONTWERP

Le **président** : L'ordre du jour appelle la discussion générale du **projet de loi portant approbation du Traité sur l'Union européenne, de 17 Protocoles et de l'Acte final avec 33 Déclarations, fait à Maastricht le 7 février 1992, n°s 482/1 et 2.**

Aan de orde is de algemene bespreking van het wetsontwerp houdende goedkeuring van het Verdrag over de Europese Unie, van 17 Protocolen en van de Slotakte met 33 Verklaringen, opgemaakt te Maastricht op 7 februari 1992, nrs. 482/1 en 2.

Demande d'ajournement – Verzoek tot verdaging

De heer **Dewael**, voorzitter van de PVV-fractie : Mijnheer de voorzitter, in verband met het agendapunt „wetsontwerp houdende goedkeu-

ring van het verdrag over de Europese Unie” bestaat er een prejudiciële kwestie.

De **voorzitter** : U hebt het woord, mijnheer Dewael.

De heer **Dewael** (PVV) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vice-eerste minister, geachte collega's, de agenda vermeldt de bespreking van en de stemming over het wetsontwerp houdende ratificatie Maastricht. U weet, mijnheer de voorzitter, dat het niet mijn gewoonte is om procedurele spijttechnologie toe te passen. De oppositie heeft voldoende argumenten ten gronde.

Vooraleer wij dit debat kunnen aanvatten en met de grondige bespreking kunnen starten, heb ik het kabinet een belangrijke prejudiciële vraag te stellen, voortgaand op de verklaringen die het afgelopen weekeinde werden afgelegd door de heer Dehousse, minister voor Wetenschapsbeleid. Minister Dehousse is niet de eerste de beste. Namens de regering heeft hij trouwens zitting in de conferentie van voorzitters. In „De Morgen” van afgelopen zaterdag zegt de heer Dehousse in verband met Maastricht en de ratificatie van het verdrag, op de vraag of er na het Deense neen niet met elven kan worden voortgegaan : „Hoe dan wel ? Dat is toch pure fantasie. Er is pas een verdrag van Maastricht als iedereen ja zegt. Denemarken heeft neen gezegd, zodoende. Pas als de twaalf het verdrag geratificeerd hebben, dan kan het van kracht worden.” De heer Dehousse vervolgt : „De theorie van Verplaatse, de gouverneur van de Nationale Bank, is dus niet langer actueel. Wij moeten dus niet vlugger besparen. Door het Deense neen zijn de vervaldata en is de fameuze drie procent minder dringend geworden. Wij hebben nu veel meer tijd.”

Geachte collega's, strikt juridisch kan de heer Dehousse gelijk hebben. Er is pas een verdrag als wij het met zijn twaalf hebben goedgekeurd, als de ratificatie door twaalf is gevolgd. Strikt juridisch kan ik hem nog volgen. Politiek echter weten wij allemaal dat het kabinet een conver-

gentieplan heeft ingediend, met het oog op een saneringsdoelstelling die toch uiterst belangrijk is, zeker nu wij staan aan de vooravond van de opmaak van de begroting 1993. Hier zegt de heer Dehousse dat hij niet meer gebonden is, dat door het Deense neen alles minder dringend is geworden en dat wij nu veel meer tijd hebben gekregen. Deze verklaring werd tot nu toe niet tegengesproken.

Het convergentieplan dat werd vastgelegd in een parlementair stuk, en waarover de heer Daems morgen zal interpellieren, is onlosmakelijk verbonden met de ratificatie van het verdrag van Maastricht. Wij kunnen met andere woorden geen zinnige bespreking voeren over de al of niet ratificatie van Maastricht als de regering niet eerst duidelijk maakt dat zij blijft vasthouden aan het ingediende convergentieplan.

Mijnheer de vice-eerste minister, mijn vraag is zeer duidelijk. Staat het kabinet nog achter het convergentieplan ? De heer Dehousse duidelijk niet meer, dat heeft hij vorige zaterdag in „De Morgen” verklaard. Als u het convergentieplan zou opgeven, dan vormt dit een belangrijk nieuw element dat van aard is om de bespreking van vandaag over dit ontwerp te verdagen. Wie weet wordt in een onmogelijke hypothese de heer Dehousse teruggefloten. In dat geval is de omzendbrief van de Eerste minister omtrent de ministeriële deontologie van toepassing. In het derde punt van die brief staat duidelijk : „Het is in geen geval te aanvaarden dat een regeringslid openlijk voorbehoud maakt betreffende een collegiaal getroffen beslissing, zelfs niet wanneer het gaat om een aangelegenheid die tot zijn bevoegdheidssfeer behoort.”

In het vierde punt van de omzendbrief wordt duidelijk bepaald dat wanneer een besluitvorming in de ministerraad heeft plaatsgevonden, waarvan men in het publiek afstand meent te moeten nemen, men zich moet neerleggen bij de getroffen be-

Dewael

slissing en zich nadien onthouden van alle kritiek. Uit die keuze moeten dan de conclusies trekken en ontslag nemen.

Mijnheer de voorzitter, collega's, voor de geloofwaardigheid van deze regering is het van het grootste belang dat er klaar en ondubbelzinnig afstand wordt genomen van de verklaringen van de heer Dehousse. Met andere woorden, ik verzoek de regering duidelijk te kennen te geven dat zij het door haar ingediende convergentieplan zal respecteren. Op dat ogenblik kunnen wij de bespreking aanvatten. Zo niet moet het debat worden uitgesteld en moet de Eerste minister eindelijk werk maken van de toepassing van zijn ministeriële deontologie.

Le président : La parole est à M. Michel.

M. Michel, président du groupe PRL : Monsieur le président, messieurs les ministres, chers collègues, nous ne pouvons que nous joindre à cette question préjudicielle puisque M. Dehousse a exprimé, non seulement samedi mais aussi dimanche matin, une position sur le Traité de Maastricht parfaitement contradictoire par rapport aux déclarations récentes de divers ministres de ce gouvernement.

En effet, que ce soit pour les mesures prises dans la loi-programme, pour le budget 1992, ou pour le plan de convergence, que n'a-t-on répété la nécessité d'assainir dans la perspective du Traité de Maastricht !

Mon collègue Patrick Dewael a cité, il y a quelques instants, les déclarations de M. Dehousse. Pour ceux qui n'auraient pas compris, je traduirai ses propos : „Qu'est-ce que cette mascarade autour de Maastricht et des économies qui en découlent ! Depuis le „non” danois il n'y a plus de Traité”. On demande alors à M. Dehousse si l'on peut continuer à onze. Il répond „Ach so” ! Inutile de traduire. Question : „Com-

ment ?” Réponse : „C'est de la pure fantaisie. Il n'y a plus de Traité de Maastricht, puisque le Danemark a dit „non”. Le Traité ne sera d'application que lorsque les douze pays membres l'auront ratifié”.

Sa déclaration est donc totalement contradictoire avec celles du gouvernement. Et il ajoute : „Nu hebben wij meer tijd (nous avons maintenant plus de temps)”. Ceci signifie donc que toute l'argumentation d'urgence, de la nécessité d'assainir et de prendre des mesures pour „gagner” — comme disait Mme Offeciers — „notre ticket” en vue de l'intégration européenne n'est plus de mise.

Je voudrais savoir si ce sont les déclarations de M. Maystadt, de M. Dehaene, de Mme Offeciers ou d'autres ministres qui expriment la véritable position de cette majorité par rapport au Traité de Maastricht, au plan de convergence et même aux mesures contenues dans les différentes propositions gouvernementales que nous avons d'ailleurs combattues ou bien si c'est la position de M. Dehousse qui affirme que le „non” danois a introduit une nuance tellement importante qu'il existe désormais deux voies différentes pour aborder ce problème.

Je m'en voudrais que le gouvernement ne puisse sortir de son incohérence, de cette équivoque.

C'est la raison pour laquelle nous demanderons l'ajournement du débat pour permettre à M. Dehousse de s'expliquer sur sa position par rapport à celle reconnue habituellement au gouvernement ou, peut-être, pour entendre le Premier ministre nous expliquer comment il a pu obtenir la démission de M. Dehousse !

Le président : La parole est à Mme Lizin.

Mme. Lizin (PS) : Monsieur le président, messieurs les ministres, chers collègues, au vu du débat qui vient de s'engager, je crois comme M. Michel, qu'il est bon de clarifier cer-

tains points et d'abord de souligner le fait que l'essentiel de l'effort de convergence que notre pays a à faire ne dépend pas de la ratification ou non du Traité de Maastricht. Nous n'avons donc en rien à différer notre orientation en ce qui concerne ce Traité. Le plan de convergence, comme tel, relève de la première phase de l'union économique et monétaire et non pas des options du Traité. Il doit dès lors en tout état de cause être élaboré.

Le groupe socialiste ne pourrait pas accepter le report du débat et de la ratification du Traité le plus fondamental que nous ayons à discuter pour l'avenir du pays et celui de l'Europe qu'est le Traité de Maastricht.

Les choses sont claires pour le groupe socialiste : vous clarifierez séparément avec le gouvernement la position, au demeurant pas aussi claire que vous l'avez affirmé, formulée par M. Dehousse, qui pourra peut-être aussi faire référence aux orientations que son père lui aurait données dans la circonstance.

Pour nous, la situation est claire : la ratification s'impose en tout état de cause.

De voorzitter : Het woord is aan de heer Annemans.

De heer Annemans, voorzitter van de VL.BLOK-fractie : Mijnheer de voorzitter, volgens mij zijn de verklaringen van de heer Dehousse zeer belangrijk, althans wanneer ik afstand neem van zijn aanvullingen in verband met het convergentieplan. Zulks is evident en moet niet worden ontkend. Ik wil beklemtonen dat wij het eens zijn met de heer Dehousse. Inderdaad, er bestaat immers geen „Maastricht” meer en dit reeds vanaf het ogenblik dat het Deens referendum heeft uitgewezen dat Denemarken het Verdrag niet kan of zal ratificeren. In dat verband is het Verdrag van Maastricht zeer duidelijk.

Daarom stellen wij voor, net zoals in de commissie, deze zaak te verda-

Annemans

gen tot op het ogenblik dat er meer duidelijkheid is aangaande de ratificatie vanwege Denemarken.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

De heer **Claes**, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken : Mijnheer de voorzitter, collega's, de regering heeft ter zake geen bedenktijd nodig. Het convergentieplan zal worden uitgevoerd zoals het werd ingediend.

De **voorzitter** : De heer Dewael heeft het woord.

De heer **Dewael** (PVV) : Mijnheer de voorzitter, het antwoord van de minister was bondig maar niet duidelijk.

Tot nader order is de heer Dehousse lid van deze regering. Na de verklaringen van mevrouw Lizin weet ik echter niet of hij nog lang lid zal blijven van de PS. Hij blijft hoe dan ook lid van de regering.

In het convergentieplan dat door het kabinet werd ingediend, werd het saneringstempo duidelijk omschreven. Daarover zal de heer Daems overmorgen trouwens interpellieren. Ik citeer nogmaals wat in het convergentieplan werd bepaald : „Wat de vraag naar het saneringstempo betreft, stelt de regering voor dat de drempel van 3 % in 1996 om verschillende redenen zou worden gehaald.” De heer Dehousse heeft daarover echter een andere mening. Volgens hem bestaat het Verdrag van Maastricht niet meer. Hij voegt eraan toe dat de theorie van de heer Verplaetse van de Nationale Bank zonder voorwerp is geworden. De heer Dehousse zegt letterlijk : „Die 3 % is nu minder dringend.” Hij beweert dus dat wij nu over meer tijd beschikken. Welnu, het is onmogelijk de verklaringen van de heer Dehousse te koppelen aan die van minister Claes, vermits beide verklaringen tegenstrijdig zijn. Het betoog van de minister is in die zin duidelijk dat de Eerste minister eindelijk zijn

ministeriële deontologie zal moeten toepassen. Inderdaad, het zou nu allemaal eens gedaan zijn met het afleggen van *ad personam* verklaringen en van mekaar vliegen af te pakken ! En dan zwijg ik over hetgeen de CVP-fractie heeft gedaan aangaande de afschaffing van de dienstplicht. Dat was anders een mooi voorbeeld van mekaar vliegen afpakken. In dit geval gaat het echter om twee regeringsleden : de ene zegt dat wij over voldoende tijd beschikken terwijl de andere namens de regering verklaart dat alles binnen de termijn zal worden uitgevoerd, zoals omschreven in het convergentieplan.

Mijnheer de voorzitter, volgens mij kunnen wij dit debat niet aangaan vooraleer over dit punt duidelijkheid bestaat.

Le **président** : La parole est à M. Gol.

M. **Gol** (PRL) : Monsieur le président, ma conclusion finale sera la même que celle de M. Dewael mais mes prémisses seront différentes.

Je pense qu'il est effectivement très important de discuter du plan de convergence et de savoir si ce plan se situe ou non dans la première ou la deuxième phase de l'union monétaire européenne.

Ce problème, pour intéressant qu'il soit, est cependant secondaire par rapport au débat que nous avons en ce début d'après-midi, avec à l'ordre du jour le projet de loi portant approbation du Traité de Maastricht, débat qui se réfère à ce que l'honorable ministre Dehousse a déclaré au „Morgen” d'abord et à „Dimanche Matin” ensuite — il se répète et récidive dans un délai extrêmement court, et le week-end ne lui a manifestement pas porté conseil — à savoir que le Traité de Maastricht n'existe plus.

Or, ceux qui ont participé aux travaux de la commission qui ont été d'un grand intérêt et qui ont donné lieu à un rapport dont les membres de la Chambre voudront bien, je

l'espère, louer la qualité, se souviennent de la discussion approfondie qui s'est tenue en commission avec le gouvernement. En effet, dès le départ, M. Duquesne, lors de la première séance des travaux de la commission, avait déposé une motion d'ajournement à la suite du „non” danois, en se posant la question de savoir s'il valait la peine de se presser puisque fort probablement, ce Traité devrait être renégocié. Dès lors, le Traité que l'on adoptera ultérieurement ne sera pas celui qui nous est proposé dans sa forme actuelle et que le gouvernement nous demande d'approuver, mais il revêtira une forme différente.

Le gouvernement a donné à cela toute une série d'explications, notamment à la suite de questions importantes posées par Mme Neyts et par d'autres membres de la commission au sujet des modalités selon lesquelles le Traité ratifié éventuellement à onze s'appliquerait ou non au douzième membre.

Nous sommes confrontés là à un problème majeur, un problème politique certes mais aussi un problème juridique : à quoi donnons-nous notre approbation ?

Sur un point aussi essentiel, nous sommes bien forcés de constater que le gouvernement n'est pas unanime. Peu nous chaut dès lors que le groupe socialiste soit unanime en l'absence de M. Dehousse. Certes, l'opinion du groupe socialiste nous intéresse mais celle qui nous intéresse avant tout est l'opinion du gouvernement qui dépose ici le projet de loi d'approbation du Traité de Maastricht.

Manifestement, le gouvernement, lui, n'est pas unanime. Que le ministre des Affaires étrangères soit venu répéter, en ne parlant d'ailleurs dans sa réponse que du plan de convergence, ce qu'il a dit en commission, le contraire nous eût étonné, car en général, M. Claes a une certaine suite dans les idées. Mais c'est l'opinion du gouvernement qui nous intéresse.

Monsieur le président, *bis repetita*

Gol

placent, il me paraît essentiel, à moins qu'il prépare déjà le dialogue de Communauté à Communauté pour le mois d'octobre, que le Premier ministre, enfin dégagé des lourdes tâches liées audit dialogue, veuille bien nous rejoindre pour nous dire quelle est la position du gouvernement. Car voilà un Premier ministre dont le gouvernement est à l'évidence divisé.

Je vois que Mme Lizin, charitable comme toujours à l'égard de ses camarades, souligne le manque de compétences européennes de M. Dehousse, mais sur le plan concret, je veux noter qu'il en a autant, madame Lizin, que vous en aviez sous le gouvernement précédent.

M. Dehousse a donc des compétences européennes ; M. Dehousse est en tout cas un ministre, et non des moindres si l'on en croit le coprésident du dialogue de Communauté à Communauté, M. Schiltz, qui, à l'issue de ce dialogue, a dit que M. Dehousse, à nouveau institué dans un emploi de chevalier blanc, avait joué un rôle essentiel dans l'échec du dialogue. C'est donc un ministre qui a un poids politique relativement important.

Par conséquent, il nous paraît essentiel que le Premier ministre clarifie la situation, éventuellement après avoir réuni son gouvernement et qu'en tout cas, il ne se dérobe pas, une fois de plus, devant le Parlement.

Monsieur le président, je vous prie donc de bien vouloir demander au Premier ministre de nous rejoindre et de nous faire part enfin de la position du gouvernement. Et que M. Dehousse, placé alors devant la seule perspective logique selon notre coutume constitutionnelle, se soumette ou se démette.

De **voorzitter** : De heer Candries heeft het woord.

De heer **Candries**, voorzitter van de

VU-fractie : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, wij staan voor een zeer belangrijk debat, belangrijk voor ons land, voor Europa, maar ook voor de geloofwaardigheid van deze vergadering. Op dit ogenblik dreigt er enige dubbelzinnigheid te ontstaan door de uitspraak waarover wij nu van gedachten wisselen. Wij hebben er allen belang bij dat deze dubbelzinnigheid zo spoedig mogelijk wordt weggewerkt. Van de regering verwachten wij een duidelijke verklaring over haar standpunt, over de betekenis van het „Deense nee” in deze context, over de betekenis van het „Deense nee” in dit debat, over de betekenis van het „Deense nee” voor het ratificeren en het toepassen van het akkoord van Maastricht.

De **voorzitter** : De heer Colla heeft het woord.

De heer **Colla**, voorzitter van de SP-fractie : Mijnheer de voorzitter, in onze hoofden bestaat er helemaal geen dubbelzinnigheid. Ik herhaal en ondersteun de uitspraak van de heer Candries : „De discussie over het Verdrag van Maastricht is van bijzonder grote betekenis voor geheel Europa, breder dan de Europese Gemeenschap, en is van bijzonder grote betekenis voor ons land.”

De houding van de oppositie is al te gemakkelijk. De heren Gol en Dewael moeten nu eens weten wat ze willen. Ofwel wordt dit debat in deze Kamer rond een dergelijk fundamenteel thema van zijn doel afgewend naar interne politieke spelletjes, ofwel hebben wij een serieus en goed debat over het Verdrag van Maastricht. Het feit dat de Denen in een referendum het Verdrag met een nipte meerderheid hebben afgevozen, doet een probleem rijzen op Europees vlak. Niemand zal dat ontkennen. Maar als ik de oppositie hoor betekent dat voor hen dat de elf andere landen de volledige procedure van ratificatie zouden moeten stilleggen.

De heer **Dewael** (PVV) : Dehousse vraagt dat !!

De heer **Colla** (SP) : Mijnheer de voorzitter, dat is de consequentie van het standpunt van de oppositie. Ik vind dat standpunt niet redelijk en niet rationeel. Het enige goede antwoord op de Europese uitdaging is dat de discussie in dit Parlement en in de parlementen van de elf andere landen wordt voortgezet en dat men tot ratificatie overgaat. Voor het probleem dat door het Deense referendum is gerezen zouden we best met twaalf samen een oplossing zoeken. Daar heeft Europa alle belang bij.

Mijnheer de voorzitter, er mag geen misverstand bestaan over de steun die wij aan de regering geven inzake het convergentieplan. Het document ligt voor ; op basis van dat document steunen wij de regering. Er moet niet gezocht worden naar een verklaring van de regering. Ik denk dat minister Claes alle dubbelzinnigheid uit de wereld heeft geholpen.

Le **président** : La parole est à M. Eerdekens.

M. **Eerdekens**, président du groupe PS : Monsieur le président, chers collègues, je souhaiterais répéter ce qu'a dit Mme Lizin, à savoir que nous devons approuver le Traité de Maastricht.

Que certains collègues découvrent aujourd'hui le „non” danois, me surprend. Cela fait déjà plusieurs semaines que nous déplorons la position prise par les Danois au travers d'un référendum. Douze pays devaient ratifier le Traité. Les Irlandais se sont prononcés positivement par la voie référendaire. Plusieurs pays doivent encore exprimer leur point de vue. C'est à présent au tour de la Belgique de le faire.

Les conséquences du „non” danois constituent un problème juridique qui fait partie du débat. A l'occasion des diverses interventions concernant l'approbation du Traité, les uns et les autres pourront exprimer ce qu'ils pensent être les conséquences du refus danois mais cela ne doit pas nous empêcher de travailler ;

Eerdekens

nous ne pouvons pas tarder. Nous ne devons pas oublier que nous voulons faire de Bruxelles la capitale de l'Europe. Par conséquent, nous ne pouvons être les derniers à ratifier le Traité de Maastricht.

Nous insistons dès lors pour que le débat commence, que chacun exprime son point de vue et qu'un vote final intervienne.

Le **président** : La parole est à M. Michel.

M. **Michel** (PRL) : Monsieur le président, chers collègues, je souhaiterais prendre la parole pour plusieurs raisons.

Dès que l'opposition stigmatise vos incohérences et vos contradictions internes, vous parlez systématiquement de tactique politicienne alors que, en fait, le problème qui vous occupe aujourd'hui et qui indiscutablement vous embarrasse est à mettre sur le compte de vos camouflages politiques internes. Vous nous parlez des Danois. L'opposition ne s'intéresse pas aux Danois, mais à M. Dehousse ! Elle lui demande de venir s'expliquer. Elle demande également à M. Dehaene de venir lui exposer clairement — et autrement que l'a fait M. Claes — la position une et indivisible du gouvernement à l'égard du Traité de Maastricht. Faut-il prendre en considération la thèse de M. Dehaene et de plusieurs membres de son gouvernement, ou celle de M. Dehousse, qui a été particulièrement clair lors des déclarations qu'il a faites samedi et dimanche ?

Une fois pour toutes, messieurs les chefs de groupe de la majorité, cessez de mettre sur le compte de jeux politiques ce qui n'est finalement, me semble-t-il, que le droit élémentaire et légitime de l'opposition à savoir vouloir un débat clair, démocratique et sans équivoque. C'est la position de votre gouvernement qu'il convient de juger ici : cessez donc de parler des Danois ; ils ne peuvent pas venir s'expliquer ici !

Appelez M. Dehousse et demandez-lui son avis sur la question. Appelez aussi M. Dehaene pour qu'il nous dise qui a tort et qui a raison.

De **voorzitter** : De heer Dewael heeft het woord.

De heer **Dewael** (PVV) : Mijnheer de voorzitter, ik wil graag nog een pikant detail kwijt. Eigenlijk weet ik niet of het wel een detail is, het is alleszins relevant voor de collegiale sfeer die heerst in het kabinet.

Mijnheer Colla, niet de oppositie speelt spelletjes !

Mevrouw Lizin, wij zijn overtuigd van het belang van een debat over Maastricht. Alleen moet ik vaststellen dat niet iedereen in de regering daarvan overtuigd is. Wanneer men het convergentieplan in twijfel begint te trekken, een plan dat onlosmakelijk verbonden is met het Verdrag van Maastricht, dan wijst dit op meningsverschillen in de regering en niet op spelletjes bij de oppositie.

Mijnheer de voorzitter, mag ik u vragen dat wij aan de heer Dehousse de mogelijkheid geven om zijn standpunt klaar en duidelijk in het halfroond te komen uiteenzetten. Ik heb aan de standpunten van de heer Dehousse enig politiek gewicht toegerekend, want u zal merken in welke mate zijn standpunten afwijken van deze van minister Claes.

In het gewraakte interview wordt aan de heer Dehousse de vraag gesteld of hij politiek iets voorstelt in die regering en hij antwoordt daarop : „Ik behoor niet tot de kern.” Hij bedoelt daarmee waarschijnlijk het afgeschafte kernkabinet. Alhoewel dat dus niet meer bestond, leert hij ons daarmee dat de kern verder vergadert.

Hij herinnerde aan een incident met vice-eerste minister Claes die wél in de vorige regering zitting had, en minister Tobback, die heeft aange-toond wat er zo al mogelijk is. Immers, minister Claes had zich in het kernkabinet over een bepaald punt akkoord verklaard, doch minis-

ter Tobback trok zich daar achteraf — excuseer het onparlementair taalgebruik, maar het zijn de woorden van de minister van Wetenschapsbeleid — geen bal van aan.

Dat minister Dehousse zich dus hier in het halfroond komt verantwoorden ! (*Applaus bij PVV, PRL, ROSSEM, VU, VL.BLOK EN FDF*)

De **voorzitter** : Dames en heren, ik heb twee moties ontvangen.

De eerste, ondertekend door de heren Michel en Dewael, luidt :

„De Kamer,

kennis nemend van het standpunt van minister Jean-Marie Dehousse over de ratificatie van het Verdrag van Maastricht, namelijk dat er in feite sinds het Deense „neen” geen verdrag meer is, en dat daarom het convergentieplan dan ook niet meer strikt dient uitgevoerd te worden, verzoekt de Eerste minister dat hij, vooraleer de Kamer de behandeling van het wetsontwerp houdende goedkeuring van het Verdrag over de Europese Unie aanvat, de Kamer in kennis zou stellen van het regeringsstandpunt in verband met de ratificatie en de uitvoering van het Verdrag van Maastricht, meer bepaald betreffende het convergentieplan”.

Een tweede motie, getekend door de heren Daems en De Decker, luidt :

„Motion en application de l'article 88 de la Constitution,

Vu les déclarations du ministre Dehousse, vu les divergences de vue notoires entre les membres du gouvernement, la Chambre requiert la présence du Premier ministre afin qu'il puisse fournir des explications et la position du gouvernement quant à la ratification du Traité de Maastricht, quant à la mise en œuvre du plan de convergence de la Belgique et quant à l'opportunité de voir M. Dehousse continuer à siéger au sein du gouvernement”.

(*AGALEV-ECOLO, PVV, PRL, ROSSEM en VU verlaten het halfroond*)

président

Ce sont deux propositions de motions parallèles. Elles demandent toutes les deux la présence du Premier ministre. Maintenez-vous votre motion, monsieur Dewael ?

De heer **Dewael** (PVV) : Mijnheer de voorzitter, gelet op de verklaring van minister Claes in de loop van het debat dat na de indiening van de motie plaatshad, sluit de PVV-fractie zich aan bij de motie ingediend door de heer Gol waarin op basis van de Grondwet de aanwezigheid van de Eerste minister wordt gevorderd. Bijgevolg trek ik de eerste door u aangekondigde motie in.

De heer **Verhofstadt** (PVV) : Die motie zal men toch niet weigeren aangezien zij zich beroept op de Grondwet !

De heer **Dewael** (PVV) : Ik vraag de naamstemming.

De **voorzitter** : Dames en heren, de heer Dewael vraagt de naamstemming over de tweede motie, ondertekend door de heren Daems en De Decker. Wordt dit verzoek gesteund ? (*Twaalf leden staan op*)

Aangezien de naamstemming gesteund wordt, stemmen wij nu over de zopas aangekondigde motie.

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote ? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd ?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(*vote / stemming 1*)

<i>Oui</i>	<i>11</i>	<i>Ja</i>
<i>Non</i>	<i>53</i>	<i>Nee</i>
<i>Abstentions</i>	<i>2</i>	<i>Onthoudingen</i>
<i>Total</i>	<i>66</i>	<i>Toaal</i>

La Chambre n'étant pas en nombre, la séance est suspendue. Nous reprendrons le vote à 16.40 heures.

Aangezien het quorum niet is bereikt, wordt de vergadering ge-

schorst. Wij hernemen de stemming om 16.40 uur.

– *De vergadering wordt geschorst om 15.45 uur.*

– *La séance est suspendue à 15.45 heures.*

– *Ze wordt hervat om 16.40 uur.*

– *Elle est reprise à 16.40 heures.*

REPRISE D'UN VOTE RESTE SANS SUITE

HERNEMING VAN EEN ZONDER GEVOLG GEBLEVEN STEMMING

Le **président** : Nous reprenons le vote resté sans suite.

De heer Van Hecke heeft het woord.

De heer **Van Hecke**, voorzitter van de CVP-fractie : Mijnheer de voorzitter, ik had het woord gevraagd vóór de stemming om te zeggen dat, volgens mij, deze stemming totaal zinloos is geworden.

De bedoeling van de motie van de liberale collega's is de aanwezigheid van de Eerste minister op te eisen. De Premier is nu hier en ik neem aan dat hij bereid is nu in te gaan op de vraag van de oppositie om hier een verklaring af te leggen. Het heeft dus geen enkele zin meer om over deze motie te stemmen.

RAPPEL AU REGLEMENT

BEROEP OP HET REGLEMENT

Le **président** : La parole est à M. Michel.

M. **Michel** (PRL) : Monsieur le président, je suis tout à fait désolé de devoir vous rappeler qu'il n'est absolument pas réglementaire que vous donniez la parole à M. Van Hecke. Le vote avait été interrompu et la séance devait dès lors reprendre par

la poursuite du vote en cours. Ce que M. Van Hecke vient de déclarer n'a sur nous aucune influence et nous demandons que vous procédiez au vote que vous aviez déjà entamé.

Le **président** : La parole est à M. De Decker.

M. **De Decker** (PRL) : Etant donné que vous ne pouviez pas donner la parole alors qu'un vote était en cours, les propos de M. Van Hecke doivent être retirés du procès-verbal.

Le **président** : La parole est à M. Van Hecke.

De heer **Van Hecke** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, men mag het mij niet kwalijk nemen, maar ik begin stilaan de indruk te krijgen dat het hier vandaag niet gaat over de aanwezigheid of de afwezigheid van de Eerste minister. Ik meen dat sommige fracties uit de oppositie kost wat kost willen vermijden dat het belangrijk Verdrag over de Europese Unie deze week nog wordt goedgekeurd, en ik betreur dit ten zeerste.

Le **président** : Le vote est en cours.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd ? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote ?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*stemming / vote 2*)

<i>Oui</i>	<i>10</i>	<i>Ja</i>
<i>Non</i>	<i>75</i>	<i>Nee</i>
<i>Abstentions</i>	<i>3</i>	<i>Onthoudingen</i>
<i>Total</i>	<i>88</i>	<i>Totaal</i>

En conséquence, la Chambre n'est pas en nombre.

Bijgevolg is de Kamer niet in aantal.

La parole est à M. Gol pour justifier son vote.

M. **Gol** (PRL) : Je me suis abstenu pour souligner que l'enjeu du débat est de démontrer que la majorité qui prétend accorder une certaine importance au Traité de Maestricht

Gol

n'est pas capable d'être en nombre et refuse, par ailleurs, de réviser la Constitution pour rendre applicable ledit Traité de Maestricht en Belgique.

Le président : La parole est à M. De Decker.

M. De Decker (PRL) : Monsieur le président, je me suis abstenu parce que c'est la seconde fois en huit jours que je me vois contraint de requérir la présence du Premier ministre en ce lieu en application de l'article 88 de la Constitution. La première fois, huit parlementaires avaient rendez-vous avec lui dans le cadre d'interpellations qui lui étaient adressées personnellement. Quant à au-

jourd'hui, monsieur le Premier ministre, alors qu'après l'échec retentissant de votre dialogue de Communauté à Communauté, il aurait été fondamental que vous soyez présent à 15.00 heures pour nous faire une déclaration que la situation politique justifie, vous étiez à nouveau absent à l'ouverture de cette séance.

Je constate que le Premier ministre méprise ce Parlement ainsi que les opinions qui seront exprimées ici en ce qui concerne le Traité de Maestricht qui, pourtant, déterminera l'avenir de notre pays. Nous finirions par regretter M. Wilfried Martens qui, lui, était vissé à son banc dans tous les grands débats.

Le président : Chers collègues, le vote qui vient d'avoir lieu n'ayant

pas réuni le quorum nécessaire, je dois lever la séance.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

— *De vergadering wordt gesloten om 16.58 uur. Volgende plenaire vergadering morgen om 10.00 uur.*

— *La séance est levée à 16.58 heures. Prochaine séance plénière demain à 10.00 heures.*

ANNEXES

SEANCE PLENIERE
LUNDI 13 JUILLET 1992

ANNEXE 1

Détail des votes nominatifs

Naamstemming nr. 1
Vote nominatif n° 1

Hebben aan de stemming deelgenomen :
Ont pris part au vote :

De leden/les membres Anselme, Ansoms, Baldewijns, Beysen, Breyne, Brouns, Candries, Canon, Cauwenberghs, Claes, Coëme, Colla, Collart, Daems, De Clerck, De Decker, Delizée, Desmet, Deswaene, Detremmerie, de T'Serclaes, Dewael, Dhoore, Eerdeken, Eyskens, Féaux, Ghesquière, Gilles, Gol, Goutry, Grimberghs, Harmegnies Y., Hazette, Hiance, Hostekint, Langendries, Leysen, Lizin, Mayeur, Merckx-Van Goey, Michel, Nelis-Van Liedekerke, Neyts-Uyttebroeck, Peeters J., Perdieu, Pinxten, Poty, Sarens, Sleenckx, Taelman, Tant, Taylor, Tomas, Vandendriessche, Van der Maelen, Van der Poorten, Van der Sande, Van Hecke, Vankeirsbilck, Vanleenhove, Van Looy, Van Peel, Van Rompuy, Van Rossem, Weckx et/en Nothomb.

Waren afwezig op het ogenblik van de stemming :
Etaient absents au moment du vote :

De leden/les membres Aelvoet, Annemans, Barbé, Beau-fays, Berben, Bertrand, Biefnot, Bossuyt, Bourgeois André, Bourgeois Maurice, Brill, Brisart, Buisseret, Burgeon Colette, Burgeon W., Busquin, Caubergs, Caudron, Charlier G., Charlier Ph., Cheron, Chevalier, Clerfayt, Corbisier-Hagon, Cordeel, Cortois, Coveliers, Dallons, Damseaux, De Batselier, De Bremaeker, de Clippele, Defeyt, De Galan, De Groot, Dehaene, Dehousse, Dejonckheere, De Keersmaeker, Delruelle, De Maght-Aelbrecht, De Man, Demeester-De Meyer, Demeulenaere, De Mol, Demuyt, Derycke, Detienne, De Vlieghe, Devolder, Dewinter, Dielens, Dillen, Draps, Dua, Ducarme, Dufour, Duquesne, Flamant, Gabriëls, Gehlen, Gey-sels, Grafé, Hancké, Harmegnies M., Henry, Hollogne, Kempinaire, Knoops, Kubla, Landuyt, Lauwers, Lebrun, Léonard, Liénard, Lisabeth, Logist, Maingain, Marsoul, Matagne, Minet, Moors, Mrael, Moureaux, Namotte, Olaerts, Olivier, Onkelinx, Peeters L., Pierard, Pierco, Pivin, Platteau, Poncelet, Ramoudt, Santkin, Saulmont, Sauwens, Schellens, Schuermans, Sénéca, Severin, Simonet, Simons, Smet, Spaak, Spinnewyn, Stengers, Swennen, Thissen, Urbain, Vande Lanotte, Van den Bossche,

BIJLAGEN

PLENAIRE VERGADERING
MAANDAG 13 JULI 1992

BIJLAGE 1

Detail van de naamstemmingen

Vandenbroucke, Van den Eynde, Van der Biest, Van Dienderen, Van Eetvelt, Van Hauthem, Van houtte, Van Mechelen, Van Nieuwenhuysen, Van Overmeire, Van Parys, Vanvelthoven, Vautmans, Vergote, Verhofstadt, Viseur, Vogels, Walry, Wathélet, Willockx, Winkel, Wy-meersch en/et Ylieff.

Was afwezig wegens ziekte :
Etait absent pour cause de maladie :

Het lid/le membre Dupré.

Waren verhinderd :
Etaient excusés :

De leden/les membres Anciaux, Bertouille, Decorte, De-nys, Janssens, Standaert, Van Grembergen, Van Vaeren-bergh en/et Verwilghen.

Naamstemming nr. 2
Vote nominatif n° 2

Hebben aan de stemming deelgenomen :
Ont pris part au vote :

De leden/les membres Anselme, Ansoms, Baldewijns, Beysen, Breyne, Brouns, Busquin, Candries, Canon, Cauwenberghs, Claes, Coëme, Colla, Collart, Corbisier-Hagon, Daems, De Clerck, De Decker, De Galan, Dehaene, De Keersmaeker, Delizée, De Mol, Derycke, Desmet, Deswaene, Detremmerie, de T'Serclaes, Dewael, Dhoore, Eerdeken, Eyskens, Féaux, Ghesquière, Gilles, Gol, Goutry, Grafé, Grimberghs, Harmegnies Y., Hazette, Henry, Hiance, Hostekint, Langendries, Lebrun, Léonard, Leysen, Liénard, Lizin, Logist, Mayeur, Merckx-Van Goey, Michel, Moureaux, Nelis-Van Liedekerke, Neyts-Uyttebroeck, Onkelinx, Peeters J., Perdieu, Pinxten, Poty, Sarens, Schellens, Sleenckx, Smet, Taelman, Tant, Taylor, Tomas, Urbain, Van den Bossche, Vandenbroucke, Vandendriessche, Van der Maelen, Van der Poorten, Van Hecke, Vankeirsbilck, Vanleenhove, Van Looy, Van Peel, Van Rompuy, Van Rossem, Walry, Wathélet, Weckx, Willockx et/en Nothomb.

Waren afwezig op het ogenblik van de stemming :
Etaient absents au moment du vote :

De leden/les membres Aelvoet, Annemans, Barbé, Beau-fays, Berben, Bertrand, Biefnot, Bossuyt, Bourgeois André, Bourgeois Maurice, Bril, Brisart, Buisseret, Burgeon Colette, Burgeon W., Caubergs, Caudron, Charlier G., Charlier Ph., Cheron, Chevalier, Clerfayt, Cordeel, Cortois, Coveliers, Dallons, Damseaux, De Batselier, De Bremaeker, de Clippele, Defeyt, De Groot, Dehousse, Dejonckheere, Delruelle, De Maght-Aelbrecht, De Man, Demeester-De Meyer, Demeulenaere, Demuyt, Detienne, De Vlieghe, Devolder, Dewinter, Dielens, Dillen, Draps, Dua, Ducarme, Dufour, Duquesne, Flamant, Gabriëls, Gehlen, Geysels, Hancké, Harmegnies M., Hollogne, Kempinaire, Knoop, Kubla, Landuyt, Lauwers, Lisabeth, Maingain, Marsoul, Matagne, Minet, Moors, Moraël, Namotte, Olaerts, Olivier, Peeters L., Pierard, Pierco, Pivin, Platteau, Poncellet, Ramoudt, Santkin, Saulmont, Sauwens, Schuermans, Sénéca, Severin, Simo-

net, Simons, Spaak, Spinnewyn, Stengers, Swennen, Thissen, Vande Lanotte, Van den Eynde, Van der Biest, Van der Sande, Van Dienderen, Van Eetvelt, Van Hautthem, Van houtte, Van Mechelen, Van Nieuwenhuysen, Van Overmeire, Van Parys, Vanvelthoven, Vautmans, Vergote, Verhofstadt, Viseur, Vogels, Winkel, Wy-meersch, Yliff.

Was afwezig wegens ziekte :
Etait absent pour cause de maladie :

Het lid/le membre Dupré.

Waren verhinderd :
Etaient excusés :

De leden/les membres Anciaux, Bertouille, Decorte, Denys, Janssens, Standaert, Van Grembergen, Van Vaerenbergh, Verwilghen.

ANNEXE 2

Interpellations

Demandes

Le Bureau a été saisi des demandes d'interpellation de :

— Mme Vogels au Premier ministre sur „la note d'orientation relative à la politique des étrangers qui a été approuvée par le Gouvernement”.

(n° 132 — renvoi en séance plénière)

• — M. Simonet au Premier ministre sur „la problématique de l'immigration en Belgique”.

(n° 133 — renvoi en séance plénière)

— Mme Spaak au Premier ministre sur „la politique d'immigration, compte tenu de la note d'orientation du Gouvernement”.

(n° 134 — renvoi en séance plénière)

— M. Dewinter au Premier ministre sur „la politique des étrangers du Gouvernement”.

(n° 135 — renvoi en séance plénière)

BIJLAGE 2

Interpellaties

Verzoeken

Het Bureau heeft de interpellatieverzoeken ontvangen van :

— mevrouw Vogels tot de Eerste minister over „de door de Regering goedgekeurde oriëntatienota over vreemdelingenbeleid”.

(nr. 132 — verzonden naar de plenaire vergadering)

— de heer Simonet tot de Eerste minister over „de problemen van het migrantenbeleid in België”.

(nr. 133 — verzonden naar de plenaire vergadering)

— mevrouw Spaak tot de Eerste minister over „het migrantenbeleid, rekening houdend met de oriëntatienota van de Regering”.

(nr. 134 — verzonden naar de plenaire vergadering)

— de heer Dewinter tot de Eerste minister over „het vreemdelingenbeleid van de Regering”.

(nr. 135 — verzonden naar de plenaire vergadering)

— M. Anciaux au Premier ministre sur „l'exécution de diverses décisions concernant le problème des immigrés et des candidats réfugiés politiques”.

(n° 136 — renvoi en séance plénière)

— M. Flamant au ministre des Affaires sociales sur „la précarité de la situation financière actuelle de l'Office de sécurité sociale d'outre-mer”.

(n° 137 — renvoi à la commission des Affaires sociales)

— M. Annemans au Premier ministre sur „l'issue et les résultats du dialogue de Communauté à Communauté”.

(n° 138)

— de heer Anciaux tot de Eerste minister over „de uitvoering van een aantal beslissingen inzake de problematiek omtrent migranten en kandidaat-politieke vluchtelingen”.

(nr. 136 — verzonden naar de plenaire vergadering)

— de heer Flamant tot de minister van Sociale Zaken over „de precaire financiële situatie waarin de Dienst voor de Overzeese Sociale Zekerheid zich momenteel bevindt”.

(nr. 137 — verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken)

— de heer Annemans tot de Eerste minister over „de afloop en de resultaten van de zogeheten dialoog van Gemeenschap tot Gemeenschap”.

(nr. 138)

ANNEXE 3

Propositions

Autorisation d'impression (Art. 64-2 du Règlement)

Conformément à l'article 64, 2° du règlement, l'autorisation d'impression a été donnée pour :

1. la proposition de loi (M. Pivin) relative à la procédure de désignation des bourgmestres, n° 579/1.
2. la proposition de loi (M. Van Rossem) modifiant le système électoral de la représentation proportionnelle, n° 580/1.
3. la proposition de loi spéciale (M. Verhofstadt) modifiant l'article 17 de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, n° 583/1.
4. la proposition de loi spéciale (M. Verhofstadt) modifiant l'article 6 de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, n° 584/1.
5. la proposition de loi (M. Van Rossem) relative à la suppression des suppléants sur les listes électorales, n° 585/1.

BIJLAGE 3

Voorstellen

Toelating tot drukken (Art. 64-2 van het Reglement)

Overeenkomstig artikel 64, 2° van het reglement, wordt de toelating tot drukken verleend voor :

1. het wetsvoorstel (de heer Pivin) betreffende de procedure voor de benoeming van de burgemeesters, nr. 579/1.
2. het wetsvoorstel (de heer Van Rossem) tot wijziging van het kiesstelsel van de evenredige vertegenwoordiging, nr. 580/1.
3. het voorstel van bijzondere wet (de heer Verhofstadt) tot wijziging van artikel 17 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, nr. 583/1.
4. het voorstel van bijzondere wet (de heer Verhofstadt) tot wijziging van artikel 6 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, nr. 584/1.
5. het wetsvoorstel (de heer Van Rossem) betreffende de afschaffing van het stelsel der opvolgers op de kieslijsten, nr. 585/1.

6. la proposition (MM. Cheron et Geysels) de création d'une commission d'enquête sur l'importation, l'exportation et le transit de déchets industriels et ménagers, n° 587/1.

7. la proposition de loi (MM. Daems, Dewael et Flamant) modifiant les lois sur la comptabilité de l'Etat, coordonnées par l'arrêté royal du 17 juillet 1991, n° 588/1.

8. la proposition de déclaration (M. Verhofstadt) de révision de l'article 131 de la Constitution, n° 589/1.

9. la proposition de déclaration (M. Verhofstadt) de révision de l'article 107quater de la Constitution, n° 590/1.

10. la proposition de déclaration (M. Verhofstadt) de révision de l'article 59bis, § 5, de la Constitution, n° 591/1.

11. la proposition de déclaration (M. Verhofstadt) de révision de l'article 59ter de la Constitution, n° 592/1.

12. la proposition de déclaration (M. Verhofstadt) de révision de l'article 107ter, § 2, de la Constitution, n° 593/1.

6. het voorstel (de heren Cheron en Geysels) tot instelling van een onderzoeksc commissie inzake de in-, uit- en doorvoer van industriële en huishoudelijke afvalstoffen, nr. 587/1.

7. het wetsvoorstel (de heren Daems, Dewael en Flamant) tot wijziging van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd door het koninklijk besluit van 17 juli 1991, nr. 588/1.

8. het voorstel van verklaring (de heer Verhofstadt) tot herziening van artikel 131 van de Grondwet, nr. 589/1.

9. het voorstel van verklaring (de heer Verhofstadt) tot herziening van artikel 107quater van de Grondwet, nr. 590/1.

10. het voorstel van verklaring (de heer Verhofstadt) tot herziening van artikel 59bis, § 5, van de Grondwet, nr. 591/1.

11. het voorstel van verklaring (de heer Verhofstadt) tot herziening van artikel 59ter van de Grondwet, nr. 592/1.

12. het voorstel van verklaring (de heer Verhofstadt) tot herziening van artikel 107ter, § 2, van de Grondwet, nr. 593/1.